

A1X 2. vizsgazh (2008 tavasz)

- Adja meg a $(3, 5, -2)$ pontnak a $(1, 0, -2)$, $(2, -2, -5)$ és $(-1, 3, 2)$ pontok által meghatározott síkra vetett mérőleges vetületét.
- Adja meg a $\bar{z} = z^2$ egyenlet komplex megoldásait algebrai alakban.
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n+3} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n} - \sqrt{n+1}} = ?$
- Hol deriválható (és ott mennyi a deriváltja) az $f(x) = |x| \sin(1/x)$ (ha $x \neq 0$), $f(0) = 0$ függvénynek?
- $\int_0^{\pi/2} x \sin(2x - \pi/2) dx = ?$
- Legyen $a, b \in \mathbb{R}$. Melyek igazak az alábbi állítások közül? (a) Minden $[a, b]$ -n értelmezett függvény korlátos. (b) Ha f szigorúan monoton nő $\mathbb{R}$ -en, akkor nem korlátos. (c) Ha f $[a, b]$ -n értelmezett, $f(a) < 0 < f(b)$, akkor f felveszi 0-t $[a, b]$ -n. (d) Ha f folytonos $[a, b]$ -n, akkor egyenletesen folytonos (a, b) -n.

1. Adja meg a $(3, 5, -2)$ pontnak a $(1, 0, -2)$, $(2, -2, -5)$ és $(-1, 3, 2)$ pontok által meghatározott síkra vetett merőleges vetületét.

M.o.: Sík egyenlete: $x + 2y - z = 3$; vetítendő ponton átmenő, a síkra merőleges egyenes egyenlete:
$$\begin{cases} x = 3 + t \\ y = 5 + 2t \\ z = -2 - t \end{cases}$$
 . Sík és egyenes metszéspontja ($t = -2$ nél): $(1, 1, 0)$.

2. Adja meg a $\bar{z} = z^2$ egyenlet komplex megoldásait algebrai alakban.

M.o.: ($z = 0$ m.o., mostantól feltesszük, hogy $z \neq 0$.) $\bar{z} = z^2 \iff |z|^2 = z\bar{z} = z^3$, tehát z^3 pozitív valós, és ezért $|z|^2 = z^3 = |z^3| = |z|^3 \implies |z| = 1$. Vagyis a nem-0 megoldások a $z^3 = 1$ megoldásai: $e^{2k\pi j/3}$, $k = 0, 1, 2$, azaz $z_0 = 1$, $z_1 = \cos \frac{2}{3}\pi + j \sin \frac{2}{3}\pi = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}j$, $z_2 = \cos \frac{4}{3}\pi + j \sin \frac{4}{3}\pi = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}j$

3. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n+3} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n} - \sqrt{n+1}} = ?$

M.o:

$$\frac{\sqrt{n+3} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n} - \sqrt{n+1}} = \frac{\sqrt{n+3} + \sqrt{n-1}}{\sqrt{n+3} + \sqrt{n-1}} = -4 \frac{1 + \sqrt{1 + \frac{1}{n}}}{\sqrt{1 + \frac{3}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n}}} \rightarrow -4$$

4. Hol deriválható (és ott mennyi a deriváltja) az $f(x) = |x| \sin(1/x)$ (ha $x \neq 0$), $f(0) = 0$ függvénynek?

M.o.: $f(x) = \begin{cases} |x| \sin(1/x) & \text{ha } x \neq 0 \\ 0 & \text{ha } x = 0 \end{cases}$ az origón kívül mindenütt deriválható és

$$f'(x) = \sin(1/x) + x \cos(1/x) \cdot \frac{-1}{x^2} = \sin(1/x) - \frac{1}{x} \cos(1/x)$$

ha $x > 0$ és, mivel f páratlan,

$$f'(x) = \sin(1/-x) - \frac{1}{-x} \cos(1/-x) = -\sin(1/x) + \frac{1}{x} \cos(1/x)$$

ha $x < 0$.

Az origóban nem, mert $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \sin(1/x)$ nem létezik (pl. átviteli elvvel)

5. $\int_0^{\pi/2} x \sin(2x - \pi/2) dx = ?$

M.o.:

$$\begin{aligned} \int_0^{\pi/2} x \sin(2x - \pi/2) dx &= \left[x - \frac{1}{2} \cos(2x - \pi/2) \right]_0^{\pi/2} + \frac{1}{2} \int_0^{\pi/2} \cos(2x - \pi/2) dx \\ &= 0 + \frac{1}{4} \left[\sin(2x - \pi/2) \right]_0^{\pi/2} = \frac{1}{4}(1 + 1) = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

6. Legyen $a, b \in \mathbb{R}$. Melyek igazak az alábbi állítások közül? (a) Minden $[a, b]$ -n értelmezett függvény korlátos. (b) Ha f szigorúan monoton nő $\mathbb{R}$ -en, akkor nem korlátos. (c) Ha f $[a, b]$ -n értelmezett, $f(a) < 0 < f(b)$, akkor f felveszi 0-t $[a, b]$ -n. (d) Ha f folytonos $[a, b]$ -n, akkor egyenletesen folytonos (a, b) -n.

M.o.: (a) hamis (pl. $f(x) = 1/x$ $[0, 1]$ -en) (b) hamis (pl. $\arctan$) (c) hamis (pl. $\frac{1}{2} + \text{sgn}$) (d) igaz: Heine $[a, b]$ -re alkalmazva.